

Scriptie:

Zijn er overeenkomsten tussen de oude religie en raya yoga?

Naam: Joyce Heijkoop- Renfurm

Docent: Klaas Stuive en Eugenne Derksen

Inleverdatum: 18 juni 2011

Inhoudsopgave

1	INLEIDING	2
1.1	Vraagstelling en achtergrond	2
1.2	Opbouw	2
2	OUDE RELIGIE	4
2.1	Wat is Heidendom	4
2.2	Terugkeer naar de Oude Religie	5
2.3	Hoe is de organisatie van heidendom	6
2.4	Dogma	6
2.5	Noren, Germanen en Kelten	7
3	RAYA YOGA	11
3.1	Wat is Yoga	11
3.2	De acht stappen of het achtvoudige pad van Patanjali	11
3.3	Doel van Raya Yoga	13
3.4	Goden en Godinnen uit oosterse heidendom	14
4	OVEREENKOMSTEN RAYA YOGA EN OUDE RELIGIE	18
4.1	Heidendom (Keltisch en Hindoeïstisch)	18
4.2	Elementen	18
4.3	Kringloop van seizoenen	20
5	MEDITATIE	22
5.1	Meditaties in de Oosterse en Keltische Religie	22
5.2	Objectgerichte meditatie	22
6	AFSLUITING	25
6.1	SAMENVATTING	25
6.2	Conclusie	25
6.3	Nawoord	25
	LITERATUURLIJST	26

1 Inleiding

Drie jaar geleden ben ik gestart met de docentenopleiding Raya Yoga in Nieuwegein. Nu is het zover ik ga de opleiding afsluiten met een scriptie.

Doel van de scriptie is dat het onderwerp overeenkomsten heeft met Yoga.

Een jaar geleden wist ik al waar mijn scriptie over zou gaan de overeenkomsten van Raya Yoga en de Oude Religie.

Waarom de Oude Religie?

11 jaar geleden ben ik boeken gaan lezen over de Heksen en Wicca. Ik kwam tot de wonderlijke ontdekking dat zij geloven in een Moeder een Godin waarin de mens en natuur een belangrijke plaats inneemt in deze kosmische wereld.

Ik deed aan Reiki en Magnetiseren en ontdekte de krachten die wij als mensen in ons hebben om anderen (mens, flora en fauna) behulpzaam te kunnen zijn.

Een Godin een Oer moeder, wauw. Dat is wat om te ontdekken dat de vrouw net zo belangrijk is als een man. Ik die katholiek opvoed ben en met God (de man) is grootgebracht had een andere betekenis nu voor mij. Grappig was dat mijn dochter op school in de schoolkrant liet zetten "mijn mama is een heks". Mijn interesse steeg en ben ik boeken gaan lezen over wicca/heksen en de Oude Religie. Daarnaast ben ik gaan mediteren.

Sinds 8 jaar volg ik Raya Yoga lessen in Gorinchem. Mijn Yoga lerares heeft een bibliotheek aan boeken en ben ik gestart met lezen van de oorsprong van de Raya Yoga behorende bij het Hindoeïsme.

Zowel de Oude Religie als het Hindoeïsme behoren tot het Heidendom. Alwaar de Godin een belangrijke plaats inneemt.

De naam heks of pagan wordt in de samenleving negatief benaderd. Terwijl de benaming voortvloeit uit de Oude Religie.

1.1 Vraagstelling en achtergrond

In mijn scriptie probeer ik antwoord te geven op de volgende vraagstelling:

Zijn er overeenkomsten tussen de Oude Religie en Raya Yoga?

Ik heb de Oude Religie en Raya Yoga bestudeerd en wil ik hierin weergeven wat de overeenkomsten zijn. Mijn aanleiding om deze scriptie te schrijven, is dat ik graag de negatieve gedachten over de Oude Religie wil wegnemen. In mijn scriptie beschrijf ik welke goden en godinnen een belangrijke plaats innemen in zowel de Oude Religie en Oosterse Religie. Raak niet in de war als ik de bewoordingen benoemd zoals de Oosterse Religie en de Westerse Religie. Deze religieën stammen af van tijdperk ruim voor de christelijke jaartelling. Als verzamelnaam zal ik in mijn scriptie het woord 'heidendom' gebruiken.

1.2 Opbouw

Na deze inleiding beschrijf ik in **hoofdstuk 2** (Oude Religie) enkele Goden en Godinnen en geef aan waarvoor zij aanbeden werden. Het zijn de belangrijkste natuur goden die door de mensen

uit die tijd aangeropen werden voor kracht en energie. Ik heb mij voor de duidelijkheid beperkt tot de goden uit Keltische Religie.

In **hoofdstuk 3** (Raja Yoga) beschrijf ik de acht stappen uit het Yogastelsel van Patanjali. Pantajali is een yoga- wijsgeer (Rishi) die omstreeks 200 jaar voor Chr. leefde. Hij heeft het klassieke werk over de yoga in de Yogasutra's uitgewerkt. In dat hoofdstuk geef ik ook een overzicht van de belangrijkste goden

In **hoofdstuk 4** (Overeenkomsten) geef ik de overeenkomsten aan tussen de Keltische (Oude) Religie en Raja Yoga. Hierin worden de elementen, de krachten van de zon en de maan en de seizoenen weergegeven.

In **hoofdstuk 5** (Meditatie) geef ik een voorbeeld van een meditatie die gebruikt wordt bij het belijden van de Keltische, Sjamanistische, Wicca religie.

2 Oude religie

2.1 Wat is Heidendom

Het Heidendom is de oudste religie. De wortels liggen daar waar het menselijke ras ontstond. Hoe kunnen we de denkprocessen van onze paleolithische voorouders begrijpen? we kunnen het nooit helemaal weten, maar ze hebben ons sporen nagelaten die vinden we in grottschilderingen en afbeeldingen van prachtige getekende wilde dieren en vrouwenfiguren, jagers, zangers en vruchtbaarheidsbeeldjes. Ook in schilderijen van menselijke wezens, soms figuren die doen denken aan hedendaagse sjamanen bijvoorbeeld mannen in dieren huiden met gehoornde hoofdtooien. Het oude volk was zich bewust van de krachten die in de natuur leven. Zij probeerden er gretig contact mee te krijgen en wilden ze gunstig stemmen. De goden die hun leven het meest beïnvloedden bv, de goden van de jacht en van de velden aanbaden zij. Het Oude Religie omvat met gemak een breed spectrum van geloven met inbegrip van de verering van godinnen en goden, helden, dieren, bomen en planten, heilige stenen en geesten. Naarmate de maatschappij beschaafder werd, bedachten ze complexere pantheons.

Heersende goden werden onderscheiden van goden van oorlog, van de liefde, van de landbouw en van de menigvuldige aspecten van het leven van de mens en de natuur.

De heidense wereld waar deze monotheïstisch godsdiensten op stuitte, bevatte vele grote leringen en mysteries: maar het was ook een wereld waarin in elke boom, steen en andere natuurverschijnsel entiteiten huisden. Voor sommigen werd de natuur daardoor gewijd en heilig.

Oorspronkelijk was 'heiden' in zijn Latijnse vorm een woord voor landman, wat inhield dat je een boeren kinkel was. In het begin van de verspreiding was het christendom een godsdienst van de steden. Stedelijke christenen betitelden hun medeburgers die zich bij hun oude godsdienstige gebruiken hielden als heidenen. Duidelijk kenmerk van het heidendom was de bemoeienis met het ecologisch systeem de natuur en zijn seizoenen. Het heidendom werd de groene religie genoemd. In harmonie werd met de natuur geleefd in plaats van haar te overheersen. Voor de Heidenen was de aarde niet alleen dat wat het fysieke leven van het menselijke ras in stand hield. Ze was voor hen een levende entiteit- Gaia, de Grote Moeder.

Ze was overal en werd aanbeden zo nodig aangeropen om haar vruchtbaarheid die het volk voorziet van voedsel. Zij doordringt en doordrenkt de aarde en alle daar levende wezens en het maakte haar gewijd. In de dorpen en op het platteland leefden de mensen meer met de natuur en de goden die voor hen belangrijk waren. Zij leefden met de seizoenen en waren afhankelijk van wat de natuur gaf de oogst en vruchten. De goden en godinnen werden aanbeden voor een goede oogst, bescherming etc.

Tegenwoordig is het heidendom de naam die men aan een groep godsdiensten geeft die de voorchristelijke religies van Europa omvat. Bovendien andere hedendaagse religies - die een ding gemeen hebben- dat ze niet een mannelijke god aanbidden. Zo kan het Hindoeïsme beschouwd worden als een heidens geloof, terwijl de Islam dat niet is.

Buiten Europa wezen heidenen de term vaak af en zagen ze deze als een denigrerende uitlating van westerse kolonisten over hun traditionele geloofsopvattingen. De heidenen zagen deze denigrerende uitlating dat hun geloof als bijgeloof werd beleid.

In West-Afrika noemen de volgelingen van de inheemse spiritualiteit het de 'Afrikaanse traditionele religie. In het Westen wordt het equivalent van deze term, Europese traditionele religie, ook gebruikt om de religies en spiritualiteit, die de inheemse religies door anderen is opgedrongen, misschien op den duur vervangen. De termen 'oudergeloof' en 'oude religie' worden ook gebruikt. De Oude

Religie en Oudergeloof komen op hetzelfde neer omdat de Oude Religie door de voorouders doorgegeven wordt. De Oude Religie was belangrijk omdat er voor Christus niet geloofd werd in een universum met andere planeten. De aarde was voor hen de enige planeet en die was het allerbelangrijkste. Omdat de moeder vruchtbaar is werd de aarde als scheppende (Oermoeder) vereerd.

De aarde is de moeder.

De Heidenen aan baden verschillende goden. De godin van de jacht, van het land, god van de donder etc. De Groten Godin was ook de zee. Ze was zowel Moeder Oceaan als Moeder Aarde. Zij was velen van de Ene.

De heidenen geloofden niet dat de mensen superieur waren, maar dat de hele schepping de Grote Moeder behaagde en dat iedereen mens, dier en plant een rol speelde in het geheel. Het Heidendom (of oude religie) zien we nog steeds terug in de oude stammen (Indianen, Afrikanen ect).

Velen van de Ene

De vroegste Heidenen waren waarschijnlijk polytheïsten (veel godendom) die hun vele goden niet als almachtig zagen, maar als supermachtige wezens sommige aspecten van de natuur en het lot konden beheersen, maar zelf onderworpen waren aan het lot van de hogere goden. In de ogen van onze voorouders was het aanbidden van meerdere goden als doel om een beroep te doen op een speciaal gebied en te bemiddelen. Voor de Heidenen waren de goden aspecten van een goddelijke kracht die 'allesdoordringend, almachtig, onveranderd en eeuwig in plaats van afzonderlijke wezens. Alle goden zijn een god en alle godinnen een godin.

De Tempel van Isis is gebouwd van zwart marmer en versierd met zilver, en Zij Zelf zit gesluierd in het aller-binnenste. Zij is alle Godinnen die de harten van mensen hebben aanbeden want zij is geen van vele, maar 1 in vele gedaanten.

2.2 Terugkeer naar de Oude Religie

De heidense religies ondergaan een ongekende opleving, nu we de Aquariustijd (watertijdperk) in gaan. Aquarius is een teken van alles wat nieuw is, maar astrologisch gezien is het een vast teken en vastheid is een hoedanigheid die wortels geeft in het verleden.

De Aquariustijd tendert naar symmetrische versmelting, een samenbrengen van afzonderlijke ideeën en goden, om eenheid die eronder ligt te laten ontwarren.

Onder de paraplu van het heidendom worden allerlei goden geëerd. De grootste gemene deler is dat heidenen een op de natuur gebaseerde spiritualiteit belijden en de oude goden aanbidden, die al voor de monotheïstisch godsdiensten van het Midden en Nabije oosten bestonden. Hedendaagse westerse heidenen eren soms de godheden van een bepaalde etnische groepering, zoals de Keltische, Noorse, Finse of Baltische goden. Soms eren ze ook de goden van tradities die teruggaan op een aantal bronnen- zoals de Grote Godin in combinatie met haar gemaal, de Heer van leven en Dood

De heidense richtingen hebben hun eigen traditionele namen voor hun goden en godinnen. In wicca zijn de bekendste Aradia en Cerridwen. Voor hen die de Keltische richting aanhangen, is ze **Bride**, voor anderen **Isis of Diana**. Heidenen kunnen een bepaalde Godin en God aanbidden, maar vaak vereren ze een veelheid van goden. Deze verscheidenheid kan voor een buitenstaander verwarrend lijken, maar in werkelijkheid is ze dat niet. Heidenen noemen hun goden misschien verschillende namen, maar de meesten zien hen als aspecten of persoonlijkheden van de Goddelijke Kracht die het universum doordringt.

Nu wordt er weer teruggekeerd naar de oudergoden, wier boodschappen in het intellectuele streven vergeten zijn. Er wordt geprobeerd de schepping en de mensheid te redden om een leven in harmonie met de aarde te leiden. De energie van de Godin (Oermoeder) wordt bewuster, haar

krachten sterker doordat de mensen die de Keltische Religie (Wicca, Sjamanisme, etc) aanhangen meditatief hun energieën zenden naar de goden en vragen om bescherming van de natuur.

2.3 Hoe is de organisatie van heidendom

De heidense goden zijn de goden van de natuur en aangezien de natuur alomtegenwoordig is, vindt men ze in alle beschavingen.

Mensen komen op veel manieren tot het heidense geloof;

- door de mythen van onze voorouders te lezen
- door een gevoel van het goddelijke in de natuur te krijgen
- een gevoel dat er spirituele krachten aanwezig zijn in bomen, bossen velden en heuvels
- door zich bewust te zijn dat hun innerlijke reactie op het goddelijke geen reactie is op het mannelijke, maar op een vrouwelijke godheid de Grote Godin of door deel te nemen louter toevallig soms aan een heidens feest, ceremonie, conferentie of workshop. Dit kan bij een bijeenkomst zijn die officieel heidens genoemd wordt of bij een andere gebeurtenis waar een heidens viering spontaan opkomt zoals bij volksfeesten.

Het aansluiten bij anderen om goden of het heidense geloof te lijden is niet nodig. Sommige heidenen behoren tot formele, gestructureerde groepen of organisaties bv. Coven (groep vrouwen die de Godin vereren, bij de Indianen, Negerstammen). Een eredienst samen met anderen gaf veel vreugde en zegeningen en kan hierdoor iemand een diep spiritueel bewustzijn geven. Een dergelijk bewustzijn kan ook ontstaan in stilte en eenzaamheid in de privésfeer van een rustige kamer (in meditatie). Buiten in de natuur, tot sommige heidens richtingen, kan toetreding plaatsvinden doormiddel van een inwijdingsceremonie een initiatie of adoptie door een gezin of clan maar daardoor treedt men allen toe tot hun richting, sommigen kiezen de heiden zijn zonder een van genoemde ceremonies. Iemand die niet voor een groep of toetreding kiest noemt men een individu die een eigen invulling geeft aan het heidens geloof.

2.4 Dogma

In het heidense geloof bestaat geen uiteindelijke openbaring van de juiste manier om het goddelijke te benaderen. Heidenen zien hun godsdienst als een van de vele die er zijn voor spirituele zoeker. De behoefte aan onwrikbare dogma's is opvallender in het Westen dan in het Oosten en stamt van de monotheïstisch godsdiensten die de westerse maatschappij de afgelopen tweeduizend jaar hebben overheerst. Aanhangers van het hindoeïsme bij wie het bekend staat als de Sanatana Dharma of Eeuwige Wet hebben er geen moeite mee met een veelheid van goden en godinnen en een breed scala van geloofsovertuigingen om te gaan. De verschillende versies van Uiteindelijke Werkelijkheid die de verschillende spirituele leren bieden worden niet als waarheden gezien, maar als aspecten van de werkelijkheid.

Aangezien er geen "enige ware" openbaringen in het heidense geloof zijn, is er weinig dogma. Heidenen (Oude Religie) menen dat de waarheid aan ieder van ons vanuit ons diepste innerlijke wordt geopenbaard, zij wordt gevonden door meditatie en innerlijke reflectie. Dit vinden we ook terug in het Oosterse Geloof (het hindoeïsme).

Het westerse heidendom is verwant aan het hindoeïsme waarin men veel verschillende cultische kan onderscheiden dat samen een religieus raamwerk vormen. Het hindoeïsme omvat met gemak een breed spectrum van geloven met inbegrip van de verering van godinnen en goden, helden, dieren, bomen en planten heilige stenen en geesten. De Uiteindelijke Werkelijkheid, zo meent men, gaat de

beperkingen en dogma's van de individuele cultische te boven. Westerse heidenen zijn het eens met de hindoe opvatting.

De religie (Dharana) van een ander aanvechten is een teken van een bekrompen geest. De archetypen van de goden hebben hun oorsprong in het reservoir van beelden dat het collectieve onbewuste van de mensheid is. Zij zijn immens sterk maar niet almachtig. Velen van de heidense Voorouders geloofden dat de goden zouden sterven als ze niet vereerd werden en dit ongeluk zal brengen.

Heidense waarheden worden in symbolische taal uitgedrukt. De mythen spreken eerder tot intuïtie en gevoel dan tot intellect. De leringen van de Kelten, Germanen en Noren worden door allegorieën, parabellen, liederen en poëzie overgebracht, op de eeuwenoude wijze van ieder religieus onderricht. Hierdoor kon het oude geloof niet verloren gaan.

2.5 Noren, Germanen en Kelten

De Noren en Germanen erkenden de spirituele verwantschap van de mens met de natuur, dat hij in wezen alles in zich heeft wat in de macrokosmos aanwezig is. Zo heeft de mens in zich de vier elementen, het vegetatieve leven van de plant, een etherisch lichaam- de god-ziel- overeenkomend met de hemelen, de zintuigen van het dier. Op deze manier heeft de mens alle delen van de wereld in zich, is hij een ware afbeelding van de goden. Deze ideeën vond men in vroeger eeuwen in die aspecten van religie die men esoterisch noemde. Dit waren het mysterie cultische in de heidense religie, waarin boven de deuren van de tempels de woorden 'Ken U Zelve' werd uitgehouwen. Een van de belangrijkste doeleinden van het oude mysterie godsdiensten was ons iets te leren over onszelf en onze ware relatie met de goden. Deze goden in het bijzonder de Godin (Oermoeder aarde en de Ene die alles doordringt) waren erg belangrijk.

In Frankrijk, Zuid-Duitsland en Oostenrijk bevinden zich archeologische overblijfselen van het oude volk dat bekend werd als de Kelten, die waarschijnlijk al van 1200 voor Christus zijn. Dit werd het urnenveld beschaving genoemd omdat dit volk er de speciale gewoonte op na hield over overblijfselen in urnen te bewaren.

De Kelten waren over de grote landmassa van Midden Europa naar de eilanden en kusten van het westen gekomen. Voor hen was deze slechts een gracht om het land. In Ierland noemde men de westkust de rand van de westerse wereld. In veel Keltische mythen die naar het hiernamaals verwijzen, lijken overblijfselen van Sjamanistische ideeën van andere rijken. Voor zover er wordt verondersteld lijken de Keltische goden niet het rationalisatie proces dat bekend is van de Griekse, Romeinse en Noorse pantheons te hebben ondergaan, waarbij mannelijke en vrouwelijke goden tot echtparen werden verklaard en andere goden hun kinderen werden.

De Kelten waren niet 1 volk maar een aantal over Europa verspreide stammen die een verwante taal en beschaving hadden. Ze hadden veel goden en waarschijnlijk zijn er veel plaatselijke varianten geweest, Kelten maakten de namen van hun beschermgoden niet bekend. Vermoedelijk werd er geredeneerd dat als de naam van een god bekend was je over iets of iemand macht krijgt.

Gedurende de volgende zeshonderd jaar verspreidde deze beschaving zich oostwaarts naar Bulgarije en Turkije, zuidwaarts naar wat nu Spanje en Portugal is en westwaarts de Britse eilanden. De Kelten waren een in stamverband levend volk, geregeerd door een hoofdman die gekozen werd uit de familieleden van het vorige hoofd.

In het zuiden van Engeland versmolten Romeinse en Keltische goden vaak. De Kelten namen het gebruik over. De heilige plaatsen van de Kelten waren gewijde boomgroepen, waarvan de takken tot de sterren reikten. De gebruiken die zij overnamen van de Romeinen waren het bouwen van tempels. In de tempels werden de goden en godinnen aanbeden. Dit betekent niet dat in de natuur geen goden meer aanbeden werden integendeel.

Hieronder een overzicht van de Keltische goden.

2.5.1 Keltische Goden en Godinnen

Toen de Galaten (Kelten) in 279 v. Chr. het Griekse heiligdom Delphi plunderden lachte hun leider Brennus om de beelden van Griekse goden die werden afgebeeld als mensen. De Kelten zagen de goden aanvankelijk niet als menselijke wezens maar aanbaden de krachten van de natuur. Later toen het Romeinse rijk zich uitbreidde, en de klassieke invloed op de Keltische kunst groter werd, werden goden en godinnen steeds meer in een menselijke vorm afgebeeld.

Aine

Aine- (AN-yuh) Ierland; een vrouw van de Leanan Sidhe (liefje van de Sidhe). Sommige zeggen dat ze de dochter was van Manannan, andere zeggen dat ze de Morrigan zelf vertegenwoordigde. Er is een steen en deze was haar eigendom. Als iemand anders op deze steen zat dan zou deze persoon iets ergs overkomen. Zou deze persoon drie keer op deze steen zitten dan zou hij/zij voor altijd verdwijnen.

Angus mac Og

Angus mac Og is de god van de jeugd, de liefde en de schoonheid.

Anu

Anu is de Grote Moedergodin, Moeder Aarde. Zij is de godin van de vruchtbaarheid, van voorspoed en comfort. Anu is patrones van tovenaars, rivieren, bronnen, magie en wijsheid. Uit Anu ontsprong de rivier de Donau, een verwijzing naar een andere naam van Anu; Danu. Het water van de Donau zou volgens de Keltische scheppingsmythe een eikenboom gevoed hebben. Uit deze eikenboom zijn alle Keltische goden voortgekomen. Ze wordt vereerd door het Sidhe volk de Tuatha de Dannan. Anu is namelijk de moeder van de god van de Tuatha de Dannan, Dagda.

Arawn

Wales; god van de dood, wraak en de onderwereld. Met de komst van het christendom werd deze onderwereld langzaamaan hel genoemd.

Ari.

Wales; godin van de schoonheid, incarnatie, bekend om haar zilveren wiel. Ze woont in een paleis in de lucht en haar zilveren wiel staat symbool voor de tijd haar schip vervoert gesneuvelde krijgers naar Emania (maanland).

Beltaine

Ierland, Schotland Wales; god voor de landbouw, vee, vuur, gezondheid, warme bronnen in nauw verband gebracht met druïdes en het festival op Beltaine (1 mei)

Blodeuwedd

Wales; godin van de bloemen, mysteries, bossen en wijsheid. Bekent als de Ninefold -godin van de westelijke eilanden.

Boann

Ierland; godin van de rivier Boyne en moeder van Angus Mac Og. Zij had de kracht om te genezen

Bran

Bran is de god van de profetie, de kunst, oorlog, zon en muziek.

Brigid

Brigid is een belangrijke godin en godin van het vuur, vruchtbaarheid, (vrouwelijke) kunsten, kunde en krijgskunsten.

Zij is patrones van dokters, dichters, hekserij, liefde en occulte kennis. De legende zegt dat zij haar voornaamste heiligdom had in Kildare, waar haar waakvuur eeuwig brandend werd gehouden en verzorgd door een groep ongetrouwde priesteressen. Met de kerstening van Ierland werd Brigid de heilige Brigid en werden haar ere diensten overgenomen door nonnen. De nonnen hielden de Heilige vlam brandend tot de dertiende eeuw. Toen de bisschop van Kildare afkondigde dat die gewoonte uitgebannen moest worden omdat ze heidens was, wat inderdaad zo was, werd de vlam gedooft. Birgid was beschermvrouw van geleerdheid dichtkunst en profetie, genezing en smeedkunst. In het begin van februari wordt het Imbolc feest gevierd in Schotland. In het christelijke Kerk wordt het Lichtmis genoemd.

Ceridwen

Ceridwen is de godin van de dood en de hergeboorte. Zij is een grote en wijze godin, patrones van dichters. Zij is de heksengodin van de duistere, profetische krachten.

Cernunnos

Cernunnos is de god van de natuur en alle wilde dingen. Hij staat symbool voor mannelijkheid, vruchtbaarheid, dieren, fysieke liefde, wouden, rijkdom, handel en krijgers.

Lugh

De god Lugh is een hemelgod, ook wel bekend als de 'Helder Stralende'. Hij is de god van 'Alle Vaardigheden', van het licht, de oorlog en de magie. Lugh was een oorlogsheld, een magiër en een goed ambachtsman. Het Keltische zomerfeest Lughnasadis naar hem vernoemt. Het wordt gevierd in augustus de oogstmaand. Steden als Lyon, Leiden en Leignitz zouden naar hem vernoemd zijn.

Rhiannon

Rhiannon, ook wel vereenzelvigd met de godin Epona, is de godin van vruchtbaarheid, volwassenheid, helende bronnen en de beschermvrouw van paarden, vogels en de oogst. Ze wordt

vaak afgebeeld op - of in aanwezigheid van- paarden, tarwe, fruit en vaak een hond en een sleutel. Rhiannon is ook verbonden met genezing, dood en hergeboorte. Ook is Rhiannon de godin van de onderwereld. Haar zoon Pryderi volgde zijn vader Pwyll op als de heerser van Dyfed en de onderwereld.

Drie belangrijke vrouwelijke godheden in Ierland waren de godinnen van het slagveld- Morrigan, Badh en Nemain- vaak collectief Morrigan genoemd. Zij staan symbool voor het Feest van de Dood, wanneer de Poorten tussen de Werelden open zijn en de doden met de levenden mogen verkeren. Op 31 oktober wordt dit met Samhain gevierd. In de tegenwoordige tijd Halloween.

3 Raya Yoga

3.1 Wat is Yoga

De yoga is een oude oosterse leer die het doel heeft de mens tot rijpheid te brengen en tot zelfverwerkelijking. Ze wil de mens laten leven in harmonie en evenwicht met zichzelf, zijn medemensen, mededieren, medeplanten hier op aarde en in de kosmos.

Het woord yoga stamt af van het Sanskriet -woord *yui*, dat 'verbinden, samen voegen' betekent. Ook betekent het 'het geestelijk verdiepen'. Het Nederlandse woord juk betekent oorspronkelijk hetzelfde, namelijk het hout waarmee twee of meer trekdieren met elkaar verbonden worden. In de oosterse filosofie wordt het beschreven als het verenigen van lichaam en geest om daarmee vereniging met God te bereiken. Om deze staat te bereiken is dit beschreven in vele vormen van yoga.

3.1.1 Verschillende Yogavormen

De vele vormen van yoga zijn:

Raya yoga: de Koninklijke yoga, de hoogste vorm, met de nadruk op meditatie en contemplatie.

Jnana- yoga: hier staan het weten en de filosofie centraal, er wordt een beroep gedaan op het menselijk intellect.

Karma yoga: de yoga van de werken, waarbij het gaat om het handelen van de mens zonder met het handelen gehecht te zijn, zonder begeerte naar resultaat en succes.

Bhakti- yoga: de weg van de mystiek en devotie, waar de onbaatzuchtige liefde centraal staat.

Hatha- yoga: richt zich op alle zintuigen, alle organen en het klierstelsel, bloedvatensysteem, ademhaling, spieren, zenuwen en botten, kortom op het heel lichaam: maar ook op het denken, concentratie en geestelijke bewustwording.

In de oude filosofische leerdicht de "Bhagavad Gita" worden deze yogavormen uitgelegd door Sri Khrisna aan zijn neef, vriend en leerling Arjuna vlak voor de strijd op leven en dood tussen de nauw verwante stammen van de Pandavas en Kauravas. Midden op het slagveld krijgt Arjuna die in een grote crisis is geraakt, levenslessen van Khrisna. Lees hierover de Bhagavad Gita.

Yoga beoefenen is een wijze van leven, een manier van omgaan met zichzelf, zich bezighouden met eigen lichaam en geest, die een mens tot meer inzicht kan brengen over zichzelf over het leven.

Yoga is geen boekenwijsheid maar een ervaringswetenschap.

Pantajali is een yoga- wijsgeer (Rishi) die omstreeks 200 jaar voor Christus geleefd heeft en het klassieke werk over de yoga in 195 aforismen (de Yogasutra') op een magistrale wijze heeft uitgelegd.

Volgens deze leer moet een yogi, dit is iemand die yoga beoefent, acht stadia doorlopen voordat hij het einddoel kan bereiken namelijk de verwerkelijking van het Zelf.

3.2 De acht stappen of het achtvoudige pad van Patanjali

Hierna volgt een beschrijving van de acht stappen uit het Yogastelsel van Patanjali.

STAP 1: YAMA'S (universele normen)

Yama's zijn een soort gedrageregels of richtsnoeren voor de mens, om toe te passen in het dagelijks leven. Deze zijn terug te vinden in de Bijbel onder de tien geboden. De vijf Yama' s zijn:

- AHIMSA, geweldloosheid.

Ahimsa betekent respect hebben voor zichzelf, zijn of haar medeschepselen hier op aarde en een liefdevolle houding ten opzichte van de natuur.

- SATYA, eerlijkheid.

Satya houdt in waarheidlievendheid. Men mag geen leugens gebruiken in woorden, gedachten en daden.

- ASTEYA, niet stelen.

Asteya wil niet zeggen dat men zichzelf niet toestaat iets te nemen wat van een ander is. Dit houdt in niet hebzuchtig zijn.

BRAHMACARYA, kuisheid.

Brahmacarya is te vertalen met: geen onnodige energie verspillen in woorden, gedachten of daden. Het is beter geen energie te steken in zaken waarmee men niet achter staat.

APARIGRAHA, begeerteloosheid.

Aparigraha wil zeggen: niet begeren wat van een ander is. Dit heeft ook te maken met 'niet-bezittering zijn' en niet- hebzuchtig –zijn.

STAP 2: NIYAMA'S (individuele normen)

De Niyama's zijn normen of leefregels toegespitst op de individuele mens. Het zijn idealen die men na kan streven. Er zijn vijf Niyama's, deze worden hieronder beschreven.

-SAUCA, zuiverheid.

Een andere betekenis voor Sauca is reinheid. Hier kan uiterlijke reinheid mee bedoeld worden. Uiterlijke reinheid wordt bereikt door hygiëne te betrachten op lichamelijk nivo. Innerlijke zuiverheid is net zo belangrijk. Dit wordt bereikt door reine gedachten en een reine geest.

-SANTOSHA, tevredenheid.

Santosha heeft te maken met tevreden zijn met wat men heeft en dankbaar zijn voor wat men krijgt. Er is een duidelijke relatie met begeerteloosheid, want een tevreden mens begeert niet meer dan dat hij of zij nodig heeft.

-TAPAH, soberheid.

Tapah houdt in een eenvoudig en sober leven leiden en daarbij wel zorg dragen voor de behoeften van het lichaam. Het lichaam, de tempel van de Ziel, dient fit en gezond te zijn voor het Hoger Zelf.

-SVADHIYAYA, zelfstudie.

Door middel van Svadhiyaya is het de bedoeling dat men leert van de ervaringen in het leven. Men kan zichzelf zien als een studie object, omdat alle kennis in de mens aanwezig is, bijvoorbeeld oplossingen van problemen.

-ISHVARA PRANIDHANA, overgave.

Met overgave wordt bedoeld de overgave aan het Hogere, aan God. Men kan zich dan openstellen voor wat het leven te bieden heeft, vertrouwen hebben in het Hogere.

STAP 3: ASANA'S (houdingen)

Asana's zijn fysieke houdingen die erop gericht zijn het menselijk lichaam in evenwicht te brengen. De houdingen zorgen ervoor dat men zich bewust wordt van zijn fysieke lichaam en zijn disciplineren lichaam en geest. Het zijn hulpmiddelen om zichzelf beter te leren kennen. In het westen is er pas een beduidende aandacht voor de beoefening van yoga sinds de laatste helft van de twintigste eeuw. Meestal gaat het daarbij om ontspanningsoefeningen uit de Hatha yoga, die als heilzaam worden ervaren bij of door een jachtig leven opgebouwde spanningen.

De hoofdvorm van de fysieke yoga is Hatha yoga, dat voor het eerst ruim gedocumenteerd werd in de Hatha Yoga Pradipika in de 15e eeuw n. Chr. In het westen wordt yoga gezien als bevorderlijk voor de gezondheid en wordt het vaak zonder religieuze bedoelingen beoefend. Hatha yoga bestaat grotendeels uit asana's (lichaamshoudingen) en pranayama (ademhalingstechnieken). De Hatha yoga vormt de basis voor veel andere, verder ontwikkelde soorten fysieke yoga.

STAP 4 : PRANAYAMA (energiebeheersing)

Een uitgangspunt in de yoga is dat alles energie is. De oefeningen op dit gebied zijn erop gericht om op een natuurlijke manier de energie huishouding te verbeteren, deze natuurlijke manier om de energie huishouding te verbeteren noemt men Kevala Pranayama. In feite vindt energiebeheersing plaats in alle stappen in yogastelsel.

STAP 5: PRATYAHARA (beheersing van de zintuigen)

Eenvoudig gezegd betekent Pratyahara de richting van de zintuigen veranderen. De oosterse wereld kent zeven zintuigen te weten: ruiken, proeven, zien, voelen(tasten), horen, intuïtie en het zintuig van het universeel weten. In de westerse wereld erkent men allen de eerste vijf zintuigen. Bij Pratyahara worden alle zintuigen bewust gebruikt, waardoor men integraal kan waarnemen.

STAP 6: DHARANA (concentratie)

Dharana betekent bewustzijnsverruiming en verbreding. Met deze stap begint men bewust het denken te beheersen. Men richt de concentratie op een gedachte, ook wel een puntige gerichtheid genoemd.

STAP 7: DHYANA (meditatie)

Deze stap is een sterkere vorm van concentratie, waarbij men onderscheid tracht te maken tussen het onderwerp (sabda), de inhoud (jnana) en de essentie (artha), van het meditatie onderwerp. Bij de essentie gaat het om hogere gevoelens die men tracht vast te houden. Ware kennis verkrijgt men door innerlijke rust en stilte en het loslaten van gedachten.

STAP 8: SAMADHI (contemplatie)

Samadhi is de sterkste vorm van concentratie, waarbij men alleen de gevoelsessentie leert waarnemen. Deze laatste drie concentratievormen (Dharana, Dhyana en Samadhi) worden ook wel SAMYAMA genoemd. Samyama geeft een verdieping en verbreding van het waarnemingsvermogen. Men krijgt onderscheidingsvermogen, omdat men doordringt tot de kern van het Zelf, de Innerlijke Schouwer.

3.3 Doel van Raya Yoga

Het doel van de klassieke Yoga (Raya Yoga) is om mensen te leren mediteren en op deze wijze hun persoonlijke welzijn te bevorderen. Door middel van beoefening van de acht stappen van Pantanjali

kan de mens groeien naar een persoonlijkheidsniveau dat hen uiteindelijk in staat zal stellen de "Absolute Werkelijkheid" te herontdekken. Deze heeft hij beschreven in de yoga sutra's in vier paden die uiteindelijk zullen leiden naar bevrijding uit de cyclus van leven en dood. Dit betekent (vanuit de Yoga) doorbreken van het karmisch proces.

Het pad van eenwording (Samadhi pada).

Dit is het pad van contemplatie, de hoogste vorm van meditatie, welke leidt naar volkomen eenwording van lichaam en geest. Het is duidelijk dat yoga meer dan alleen ontspanning is.

Het pad van beoefening (Sadhana pada). Het beoefenen van yoga is voor de mens belangrijk. Het geeft inzichten in veel levensvragen. De belangrijkste kern daarvan is de zogeheten Klesas. Dat wil zeggen de bezoeken in het leven. Deze zijn: Het gebrek aan werkelijkheidsbesef (onwetendheid), het gevoel van egoïsme (ik-ben-heid), het gevoel van aangetrokken en afgestoten te worden van objecten (begeerte) en het krachtige verlangen te leven in een lichaam (angst voor de dood), zijn de grote bezoeken of oorzaken van alle ellende in het leven. De stappen één tot en met vijf. We noemen deze stappen voorbereidende Yoga.

Het pad van hogere vermogens (Vibuthi pada).

Het pad van hogere of innerlijke Yoga. Het zijn de stappen van zes tot en met acht te weten, concentratie, meditatie en contemplatie. De synthese van deze drie concentratievormen wordt: "Samyama" genoemd. De hogere vermogens is voor de leerling de graadmeter op het pad van Yoga. In de laatste 3 stappen krijgt men kennis van bovenzintuiglijke en kennis over zijn ware aard.

Het pad van bevrijding (Kaivayla pada).

Het pad van bevrijding leidt naar eenwording met het hoger Zelf, naar Zelf realisatie en bevrijding uit de cyclus van leven en dood.

3.4 Goden en Godinnen uit oosters heidendom

Het oosterse heidendom kent vele goden en godinnen. Ik beperk mij tot de belangrijkste. Ook het oosterse heidendom kent een scala aan goden en godinnen. Zij worden aangeroepen bij een ritueel die op dat moment voor de persoon geldt bv. vruchtbaarheid, begeleiden bij het vinden van hindernissen op je weg.

3.4.1 Brahma

Brahma vertegenwoordigt het genererende of scheppende aspect van G-O-D in de drie-eenheid, welke laatste bestaat uit: Schepper, Onderhouder, Vernietiger. Het onderhoudende aspect van God wordt vertegenwoordigd door Vishnu en het vernietigende aspect door Maheshvara (Shiva). Hindoegoden en -godinnen worden vaak afgebeeld of beeldhouwd met verscheidene hoofden of armen om hun speciale kwaliteiten te laten zien. Zo wil een Brahma met vier gezichten tonen dat hij regeert over de vier (oost, zuid, west en noord) windstreken (elementen). Brahma wordt ook afgebeeld met vier armen, waarin hij de heilige boeken, de rozenkrans en de veldfles water van een heilige man vasthoudt. Brahma is de schepper van het heelal en god van de wijsheid. Zijn vrouw Sarawati is de godin van de kunst, muziek en literatuur. Ze staat meestal afgebeeld met een boek en een vina, een soort muziekinstrument, in haar handen.

3.4.2 Vishnu

Vishnu is het onderhoudende (beschermende) aspect van God en doordringt alles in dit universum. Hij wordt verbeeld als rijdend op een adelaar (Garuda), met zijn vrouw Lakshmi, de godin van liefde, schoonheid, geluk en welvaart. Vishnu wordt afgebeeld met vier armen, waarin hij een trompetschelp, een lotusbloem, een discus en een knuppel vasthoudt.

Narasimha (man-leeuw)

Avatar's: Volgens de Hindoes die in avatara's (incarnaties van God) geloven, komt Vishnu tien keer op aarde, in tien vormen of avatara's, om de wereld te redden. Negen avatara's hebben al plaatsgevonden, het tiende moet nog komen:

1. Matsya, de vis die de eerste mens redde.
2. Koerma, de schildpad die hielp bij het mislukken van het maken van een onsterfelijkheiddrank
3. Varaha, het everzwijn dat de aarde uit het water redde.
4. Narasimha, de man -leeuw die Tiran doodde.
5. Vamana, de dwerg die een demon versloeg.
6. Parasurama, de reus en krijger die de machtswellustige Khsatira's versloeg.
7. Rama, de ideale man en koning die Ravanna en diens leger versloeg.
8. Krishna, de blauwe god of de fluitspelende herdersjongen Krishna die Arjuna's wagenmenner en leidsman van de Pandava's was in oorlog tegen de Kaurava's.
9. Boeddha die zelf de weg naar verlossing vond.
10. Kalki, de ruiter op het witte paard, die nog moet komen om een betere en mooiere wereld te stichten.

3.4.3 Shiva

Shiva vertegenwoordigt het transmuterende of vernietigende aspect van God. Alles in de schepping bestaat maar tijdelijk en zal vroeg of laat vernietigd worden. Shiva wordt vaak afgebeeld met vier armen, een drietand (trishul), een cobra (naga) en als rijdier een stier (Nandi). Op afbeeldingen en als beeld staat Shiva tevens dikwijls dansend afgebeeld. Deze zogenaamde Tandava dans wordt wel gezien als de uitbeelding van de energie die door het universum stroomt en die dag en nacht, de seizoenen, geboorte en dood veroorzaakt. Als Shiva danst, vertrapt hij als het ware de dwerg van onwetendheid. Ook wordt hij gezien als 'Koning van Yoga' (Yogeshwar) en wordt dan ook vaak in yogahouding afgebeeld. De verering vindt vaak plaats door een Shiva -Linga, een fallussymbol. Zijn

vrouw Parvati. In de Tantra wordt hij gezien als de eerste grote goeroe in de geschiedenis van de mensheid. Hij leefde ongeveer 5000 jaar v. Chr. De Tandava -dans onderwees hij als onderdeel van de spirituele oefeningen aan zijn volgelingen.

3.4.4 Krishna

Krishna wordt wel de God van de bhakti of devotie genoemd. Maar hij is tevens de koning die aan de zijde van Arjuni de strijd aanvoerde in de Mahabartha oorlog. Ook Krishna wordt wel gezien als een grote historische goeroe die geassocieerd wordt met Yoga. Zijn leringen rond dit thema in de dialogen met Arjuna vonden hun neerslag in de populaire Bhagavad Gita (Lied van God), een onderdeel van het Mahabharata epos. Mahabharata betekent Groot India en de door Krishna geleide campagne was dan ook bedoeld om India te verenigen. Je ziet Krishna vaak uitgebeeld in zijn jongere jaren met Zijn magische fluit (als de toegankelijke, zoete Vraja Krishna van Vrindavan zoals in de Grimad bhagavatam, maar ook wel als de taaie koning (minder toegankelijke) Parthasarathi Krishna op het slagveld in een strijdwagen aan de zijde van Arjuna (zoals in de Mahabharata). De echtgenote van Krishna in de Mahabharata heet Satyabhama (Mahalakshmi). In de Srimad Bhagavatam wordt hij geassocieerd met Radha. Krishna is de achtste incarnatie van Vishnu.

3.4.5 Rama

Rama is de held van het prachtige helden epos de Ramayana, dat het verhaal vertelt van zijn overwinning op de boosaardige koning Ravana. Rama wordt aanbeden als de ideale mens: dapper, knap, trouw en vriendelijk. Hij is een grote held en een rechtvaardige koning. De apengod Hanuman, die Rama helpt om Ravana te verslaan en Sita terug te halen, wordt zelf ook als een god vereerd. Rama is de zevende incarnatie van Vishnu.

3.4.6 Durga

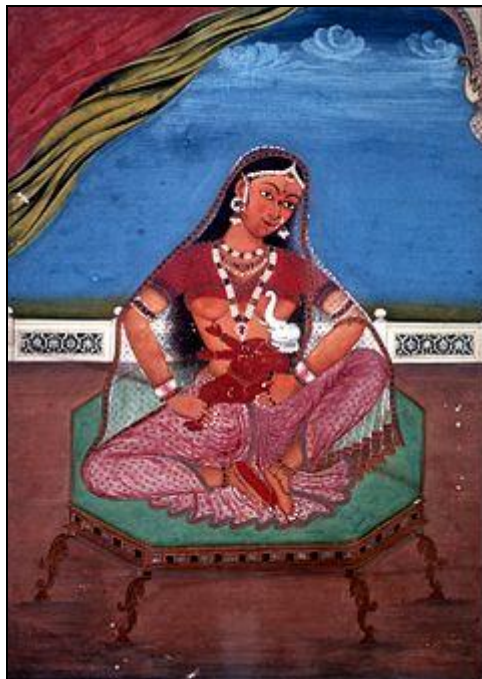
Durga wordt gezien als één van de vormen van Devi (de Godin). Ze belichaamt het centrum van de kracht (Shakti), waarmee het universum is gecreëerd. Ze wordt vaak afgebeeld met veel armen met wapens en rijdend op Dawon, een leeuw. Hiermee zou zij vele demonen verslagen hebben. Deze demonen zijn er op uit geweest om de macht over te nemen die in handen is van de goden die de levensaders vormen van het Hindoeïsme en al het leven op aarde wat van hen afkomstig en afhankelijk is. Durga wordt gezien als de kracht die te sterk is voor de demonen en biedt de wereld daarom bescherming tegen het kwaad. Door Hindoe geleerden wordt ze daarom ook vaak 'de vuist tegen het kwaad' genoemd.

3.4.7 Ganesha

Ganesha, de god met het "olifantenhoofd", neemt hindernissen weg en is de beschermheilige van reizigers. Hindoes bidden tot Ganesha voor ze aan iets nieuws beginnen, zoals een nieuwe baan of wanneer ze verhuizen. Ganesha wordt wel gezien als de zoon van Shiva en Parvati. Hij rijdt op een muis. Hij werd geboren uit Parvati, zonder dat Parvati dit had verteld aan Shiva, de vader van het kind. Shiva wilde toen Parvati's badkamer betreden waarop Ganesha aan hem meldde dat dit niet mocht. Parvati had hem de opdracht gegeven dat niemand haar badkamer mocht betreden. Er ontstond een discussie, die Shiva enerzijds boos maakte en anderzijds kon hij wel waarderen dat een kind zo trouw is aan zijn moeder. Nadat Shiva boos weg was gegaan had hij zijn trouwe volgelingen waaronder Nandi gestuurd om Ganesha te verwijderen. Zij kwamen echter terug van een pak slaag. Shiva ging er toen naar toe en ging toen in gevecht met Ganesha. Dit gedonder en weerklink tussen deze twee goden ging heer Brahma en Vishnu niet ongemerkt. Zij kwamen toen eraan en maande dat zij ophielden en elkaar vergaven. Dit ging echter niet waarop Shiva Ganesha onthoofdde, gedurende dit proces riep hij om zijn moeder Parvati. Shiva ging weer naar zijn plek om verder te mediteren.

Mata Parvati kwam snel aangerend en zag haar zoon onthoofd. Ze werd hierdoor furieus en vroeg aan heer Brahma en Vishnu wie dit had gedaan. De negen devi's verschenen toen uit haar waaronder Kali. Zij kreeg de opdracht alles te vernietigen. Immers als haar zoon niet zou leven zou niets het overleven!

Brahma en Vishnu haastten zich naar heer Shiva en vroegen aan hem snel wat te doen. Hierop antwoordde hij dat dit alles het spel (lila) van Shri Maha Ganesha was. En dat Ganesha zelf niet overleden was, maar slechts onbewust. Hij zei tegen Shri Vishnu, als er een dier slaapt met de rug tegen het kind gekeerd, dan moet je het hoofd van het dier meenemen. Shri Vishnu kwam als eerste een olifant tegen. Het rijndier van Indra die uit de hemel was vervloekt omdat hij boos was geworden m de belediging dat hij een 'wild dier' zou zijn.

Parvati met Ganesha

De olifant vond het een eer om zo het hoofd te worden van Ganesha en Shri Vishnu onthoofdde hem met de Chakra waarop de olifant bevrijd werd van zijn vloek. Het hoofd ging naar Ganesha. Zodoende heeft Ganesha in het lila van Maha Ganesha zijn olifantenhoofd gekregen.

4 Overeenkomsten Raya Yoga en Oude Religie

4.1 Heidendom (Keltisch en Hindoeïstisch)

Beide (Keltische en Hindoeïstische) belijden hun godsdiensten binnen een gewijde kring die de krachten van de vier kardinale punten- de Vier Kwartieren (lucht, vuur, water en aarde) in het Keltische termen aanspreekt. Beide zien het goddelijke als immanent in de natuur en de aarde als heilig. In beide tradities ligt de nadruk op leven in harmonie met de aarde, Het drummen en chanten, mantra's zoals dat in ere diensten van natuurliefhebbers gebeurt, is goed te vertalen in Keltische vieringen. Wie vanuit een achtergrond van hindoeïsme, boeddhisme tot de westerse heiden gekomen is heeft opvattingen uit de praktijk van de oosterse traditie meegebracht. Dat zijn onder meer puja-ceremonies om de goden te vereren en meditatie technieken die zich van mantra's bedienen. Dit type heidendom is niet eclectische maar heeft een minder formele benadering ontwikkeld dan Keltische inwijding. In het heidendom speelt de zon, de maan en de elementen een belangrijke rol. Het feit dat er voor christus gedacht werd dat de aarde de enige levende planeet was. De Zon, Maan en de Elementen werden als heilig gezien.

4.1.1 De kracht van de zon

Zonder de zon zou er geen leven zijn op aarde. We zijn voor ons bestaan volkomen van de zon afhankelijk. De zon is de bron van alle leven. We meten het verloop van de tijd net als onze voorouders af aan de opkomst en de ondergang van de zon. Elke keer als de zon opgaat, voltrekt zich het wonder van het leven en iedereen kan het zien. Een nieuwe dag een nieuw begin. Het verleden is voorbij de toekomst moet nog komen

Elke nieuwe dag is een nieuw begin. In yoga begroeten we de zon met respect door middel van de zonnegroet (Surya Namaskar). De zonnegroet is een ochtendritueel om de dag te starten in evenwicht en harmonie. Zowel in de Yoga wordt het ochtendritueel gestart met de zonnegroet en in de wicca met de ochtend meditatie en het aanroepen van de Geesten van het Oosten en Grootvader zon.

4.1.2 De kracht van de maan

De maan is misschien wel de krachtigste en meest invloedrijke cyclus.

Onze voorouders wisten dat, en regelden hun leven voor een groot deel met het oog op de maan: van planten en oogsten tot trouwen en magie. De maan is verdeeld in vier hoofdfases:

Nieuwe maan (het eerste licht), de Eerste kwartier (helft van de maan te zien), Volle Maan, Afnemende Maan (helft van de maan te zien). En de Donkere Maan duurt drie nachten.

In de yoga is het begroeten van de maan net zo belangrijk als de zonnegroet.

Op wereldniveau wordt met Volle maan collectief gemediteerd omdat de kracht van de maan het sterkst is.

Zowel in de oude religie nu wicca wordt ook gemediteerd en gebruikt gemaakt van de krachten van de maan. De maangroet is het eren van de maan met haar krachten en stromende energieën, vooral het water energie (getijden, mensen, dieren en planten).

4.2 Elementen

Een belangrijk uitgangspunt van de yogawetenschap is dat alles energie is. Er zijn vele vormen van energie (hogere, lager, ijle en vaste). Gedachten zijn de fijnste en hoogste vorm van energie. Een ander uitgangspunt is dat energie de gedachten volgt.

De energetische elementen in het menselijk lichaam zijn verbonden met de chakra's. Chakra's zijn centros van energie die een uitwerking hebben op het menselijk lichaam en de menselijke geest. Met elkaar vormen deze chakra's een systeem die de mens in staat stelt meer inzicht te krijgen in zijn dagelijkse functioneren, want alle menselijke handelingen en inzichten vinden hun oorsprong in deze chakra's. Er zijn zeven chakra's de laatste twee (Ajna en de Sahasrara chakra) zijn niet verbonden aan een element.

In de yoga filosofie gaat men ervan uit dat de schepping ontstaan is door de klant AUM. Deze heilige klant zet de energieën in beweging en door deze beweging zijn uit de oerstof (Prakrtti), de vijf verschillen de elementen gevormd. Deze vijf subtiele elementen zijn: Ether, lucht, Vuur, Water en Aarde. Alles wat we om ons heen zien is wordt gevormd door deze elementen. Zij liggen ten grondslag aan het heelal de macrokosmos maar ook aan het lichaam de microkosmos.

Zowel in de Yoga en het Keltische zijn de elementen belangrijk. vier elementen. Aarde, Lucht, Vuur, Water vormen de basis van het Keltische Medicijnwiel. Zij vertegenwoordigen het universum, van microkosmos to macrokosmos: al wat bestaat is een uitingsvorm van de vier elementen. Een belangrijk uitgangspunt van de Keltische opvatting en de yogawetenschap is dat alles energie is. De natuur laat ons heel duidelijk het evenwicht zien. Ze doorloopt een voordurende cyclus van geboorte, groei, dood en wedergeboorte.

4.2.1 Betekenissen van de elementen uit de yoga

Vanuit de Yogafilosofie betekenen de elementen het volgende:

Ether (Akasha).

Het element Akasha, ether doordringt alle andere elementen en is een van de eerste factoren van de schepping. Ether kan ook vertaald worden met ruimte.

Lucht.

Een kenmerk van het element lucht is dat het alles doordringt. Lucht reinigt en veroorzaakt beweging, trilling en heeft het vermogen tot drogen. Lucht is de in standhouder van het leven.

Vuur (Agni).

De kenmerken van het element vuur zijn licht en warmte en het doet zich in allerlei vormenvoor als licht, warmte, elektriciteit, hitte als spijsverteringsvuur.

Water.

Een kenmerk van het waterelement is stroming en beweging. Verandering is de kracht van water. Water reageert op invloeden van buitenaf, want het kan niet uit zichzelf in beweging komen. Alle elementen zijn geschapen voor het genot van de mens om de mens ervaring op laten doen in zijn leven.

Aarde.

Het grofste element is aarde. Zwaarte en vastheid zijn kenmerkende eigenschappen van dit element. Zonder fundament zou het leven van een mens ondenkbaar zijn en dit fundament wordt gelegd door aarde. De mens heeft grond nodig om te kunnen bewegen om zich te voeden. De aarde wordt ook wel moeder aarde de Oermoeder genoemd.

4.2.2 Betekenis elementen van uit de Oude Religie

Vanuit de oude religie betekenen de elementen:

Aarde belichaamt de energie winter, vast, Noorden, koud en aarde energie is naar beneden gericht, kleur zwart (nacht) in tegenstelling tot rood (yoga)

Lucht staat voor de energie van de lente, hernieuwde groei, Oosten, warmte, naar binnen gerichte energie die van buitenaf wordt gehaald, functie longen. Kleur geel van de ochtendzon in tegenstelling tot groen (yoga), maanenergie.

Vuur staat voor energie van de zomer, Zuiden, hitte van de zon, hitte bij vertering van het voedsel (maag), naar buitengerichte beweging kleur wit in tegenstelling geel (yoga).

Water staat voor energie van de herfst, Westen, ondergaande zon, avond. Koele opwaartse energie, kleur rood in tegenstelling tot oranje (yoga).

Ether staat voor het spirituele, het etherische, evenwicht en harmonie, het contact met de wijsheid van het universum. In de yoga het geluid en de kleur blauw (hemelkleur).

In de Upanishaden, in de Chandogya Upanishad, spreekt de God van het vuur en legt in het denken van de leerling Satyakama de kennis over de elementen. Satyakama krijgt een nieuwe meditatie voorgelegd: Aarde, lucht, hemelruim en oceaan. Het element aarde heeft betrekking op de vorm, het lichaam, het element water geeft het gevoel weer, dan komt lucht, symbool van het denken en ten slotte de hemel, het hemelse vuur, de bron van intuïtie, het raak punt tussen de mens en het Goddelijke. Bij de Kelten houdt het element aarde verband met de structuur van het lichaam en is gerelateerd aan het fysieke lichaam en de zintuiglijke waarneming.

Water houdt verband met biochemie van het lichaam en is gerelateerd aan de emoties en gevoelens.

Vuur houdt verband met de energiehuishouding van het lichaam en is gerelateerd aan de energiebanen (de meridianen of de nadi's) en intuïtie.

Lucht houdt verband met de geest en is gerelateerd aan het denken en leren.

Het pentagram is een belangrijk symbool binnen de Wicca en is het teken voor geloof, maar ook van de vijf elementen; Aarde, Water, Vuur en Lucht en de Geest.

4.3 Kringloop van seizoenen

Door het aanbidden van de Godin komen we ertoe het universum in een ander licht te zien dan filosofieën die patriarchaal monotheïstisch zijn gestoeld. Veel takken van westers heidendom hebben opvattingen die lijken op het hindoeïstisch denken.

Alles wat gemanifesteerd is, hetzij bewustzijn hetzij materie, is Shakti- de Grote Moeder van Alles. Shakti is energie en kracht, maar energie en kracht moeten vorm of gedaante aannemen. Dit is Shiva- de Grote Vader van Alles. In het hindoeïstisch denken vindt dat de man -vrouw polariteit van kracht en vorm zich overal manifesteert, ook in onszelf. Zelfs wanneer er geen universum is, bestaan deze grot potentiële krachten nog steeds, al is het in rust.

De natuur speelt een grote rol in het Heidendom. De kringloop van de seizoenen worden gevierd om de goden te eren.

In mei wordt **Beltane** gevierd met de komst van de lente. Nieuw leven. De periode dat de natuur ontwaakt, de gezaaide zaden komen op, de bomen zijn behangen met bloesem tot voor enkele eeuwen geleden was de meiboombdans om een paal in veel delen van Europa gebruikelijk. De periode van de vruchtbaarheid en huwelijken.

Midzomer: wanneer het licht even lang is als donker, is de viering van de Zon, de heer van het leven. Er werden kampvuren bovenop de heuvels gestoken om de warmte van de zon te vieren. De god van de zomer is op zijn hoogtepunt. De gewassen zijn nog niet helemaal rijp. Echter de dagen beginnen in deze periode korter te worden (duisternis neemt langzaam het licht af).

Lughnasadh of Lammas.

De oogst wordt gevierd. De oogst wordt binnen gehaald. Feest van het oogst wordt gevierd en de maïskoningin wordt geëerd. Zij de godin van de voeding. De Koren koning brengt zijn offer doordat de mensen de oogst binnen halen voor de voeding in de winter.

De herfst evening: is de tijd van evenwicht, wanneer het even lang licht is als donker. Bladeren vallen van de bomen, vogels trekken weg, tekenen van het leven in de natuur trekt langzaam weg.

Samhain of Hallowén: is het feest van de doden als de werelden van materie en geest dichter tot elkaar komen.

Midwinter: viert de geboorte van de Zonnegod. Er worden groenblijvende takken of een boom in huis gezet als teken dat het leven in het koude winterseizoen doorgaat. Tijd van feestvieren en verheugen dat de koude, donkere dagen van de winter dat het licht weer terug zal komen (de dagen gaan lager worden).

Begin februari is **Lichtmis**, de tijd dat de ooien voor het eerst melk geven, een voorbode van de lente. . De winter was de tijd van rust. De eerste bloemen komen in deze periode (sneeuwkllokjes). Dit is niet alleen het ontwaken van de natuur maar ook voor de mens, die beginnen de grond te ploegen en klaar te maken voor de oogst. De terugkeer van het licht wordt verwelkomd en zo is het Jaarrad weer bij de lente aangekomen.

Bij de overgang van de seizoenen wordt er in de Keltische traditie meditatie (in de natuur of binnen bij een altaar) uitgevoerd. Dit om de goden en godinnen te eren voor het terugkeren van het licht en voor een goede oogst. Ook bij het hindoeïstische Religie is het voeren van meditatie bij seizoenen verbonden denk bijvoorbeeld aan het Divali (terugkeer van het licht) feest. Bij hoofdstuk 5 wordt het onderwerp meditatie uitgebreider ingezet.

5 Meditatie

5.1 Meditaties in de Oosterse en Keltische Religie

Er zijn verschillende meditaties binnen verschillende soorten tradities. Meditatie is vooral bekend uit de Oosterse religieuze tradities, en vooral uit het boeddhisme waarin meditatie een essentiële methode is om de eigen geest te ontwikkelen.

Meditatie komt meer voor in Azië. Meditatie is daar wijd bekend en beoefend, ook door de gewone mensen. Een mogelijke beschrijving van de Aziatische opvatting over meditatie, zoals een kind het daar al leert, is: 'Meditatie is een stille geest'. Tal van metaforen of vergelijkingen of beschrijvingen zijn dan nog mogelijk. De oefening bestaat er daar dus juist uit om de geest leeg te maken en nergens aan te denken. Er wordt in het oosten traditioneel veel met een object gemediteerd.

In het klassieke werk van Patanjali beschrijft deze van oorsprong klassieke Indiase opvatting in de sutra's 2-4 van hoofdstuk 1 'Samadhipadhi': *'Yoga is de bewegingen in de geest tot rust te brengen; dan rust de ziener in zijn werkelijke aard; anders identificeert de ziener zich met de bewegingen.'*

Alle andere geestelijke meditatie oefeningen uit de oosterse traditie hebben uiteindelijk dit geestelijk nirwana tot doel. Het is in deze geestelijke staat van helderheid en rust dat de mens verlicht en bevrijd is. Het uiteindelijke doel is de stille, lege geest, waar het denken tot rust is gekomen.

Meditatie behorende bij de oude Religie (Pagan of Wicca, Sjamanisme, Magiërs, Druïden) vinden het contact met de aarde en de natuur belangrijk. De meditatie is gericht op de goden en godinnen, de elementen van de natuur. Het aanleggen van een tuin, meedoen met boom plantdagen, heilige plaatsen en natuur plekken waar veel elementaire energie aanwezig over de krachten van de natuur te mediteren. Het doel is de moeder aarde te hernieuwen, te houden, te beschermen en te koesteren. Het vieren van de seizoenen wordt zowel in coven als individueel gevierd met een ceremonie die ook in meditatieve vorm gebeurt.

Wicca's creëren in hun woon- en/of slaapkamers een krachtplaats. Ze doen dit door het scheppen van een gewijde ruimte, een magische omgeving waar het hogere wordt uitgenodigd en gevierd en waarin wicca's zich opnieuw bewust kunnen worden van de aspecten van God en Godin. Het is ook de plek om magie te beoefenen. Deze gewijde ruimte wordt de magische cirkel genoemd. Bij het beoefenen van yoga vindt de meditatie ook in een "gewijde" ruimte plaats. De meditatieve vorm is hetzelfde als de Vipassana meditatie. Kortom er is geen verschil omdat de Oude Religie en de Oosterse Religie behoren tot het Heidendom. In deze gewijde ruimte wordt symbolisch een altaartje gemaakt met persoonlijke attributen of beeldjes (symbolen van goden of godinnen), uit de natuur gebrachte dingen (stenen, dennenappels etc.). Een altaar is een plek waar je energie en je gedachten op kunt richten, en als brandpunt dienen als je gaat mediteren of genezende gedachten en gebeden uitzend. Bij de Meditatie van de Wicca worden de goden aangeropen van de elementen, de goddelijke vonk, God en de Godin. Bij de yoga de groet aan Brahman, het aanroepen van de goden die op dat moment nodig zijn om kracht energie te vragen. Het herhalen van mantra's versterkt het bewustzijn en bevordert de meditatie.

5.2 Objectgerichte meditatie

Objectgerichte meditatie is gericht op (de beschouwing van) een object of een figuur, bijvoorbeeld (een) god, een kaarsvlam, de ademhaling, of elementen in de chakra's. Deze getuige is volgens Swami

Sivananda van Rishikesh (India) het ware 'IK', dat ook wel Atman wordt genoemd. De Christenen zouden het de Ziel noemen de drijvende kracht achter ons bestaan.

Het Atman is *'dat wat denkt via het verstand, ziet via de ogen, eet via de mond, hoort via de oren, ruikt via de neus en voelt via het lichaam, maar onberoerd blijft bij alles wat via deze zintuigen wordt waargenomen'*. Dit ware 'IK', het bewustzijn dat enkel getuige is, is in alle mensen aanwezig. Door voortgezette meditatie versmelt Atman met Brahman.

Objectgerichte meditatie bestaat uit het richten van de aandacht op één punt. Na enige oefening wordt ontdekt dat de aandacht niet meer zo snel wordt afgeleid door impulsen van buitenaf. Dit wordt het één puntig (ekagra) maken van de aandacht genoemd. Na het één puntig worden van de aandacht is de bedoeling dat de aandacht geheel ontspant en dat objectvrije meditatie ontstaat. Dit wordt ook het terugkeren van de aandacht naar 'de bron' genoemd. Op dat moment vervalt het onderscheid tussen 'een object' en 'het geheel': alles smelt samen tot Eén. Objectgerichte meditatie wordt in het Westen ook wel concentratie of contemplatie genoemd. Bij contemplatie heeft men niet zozeer de bedoeling de geest te bevrijden als wel zich te verenigen met het object. Vaak gaat deze vorm van meditatie met een vorm van devotie (toewijding, vroomheid) gepaard. Als meditatie objectgericht is, is het evengoed de bedoeling om te komen tot een bewustzijnstoestand die vrij is van het object, wat de Ashtavakra Samhita bijvoorbeeld voorstaat. Vormen van zulke objectgerichte meditatievormen zijn bijvoorbeeld transcendentale meditatie, Vipassana. Maar meer in het bijzonder de manier van uitvoering van de Zonnegroet (Surya Namaskarasana) met de bijbehorende Mantra's.

5.2.1 Voorbeeld van meditatie

Een voorbeeld van meditatie uit het Wicca en het aanroepen bij een ochtendritueel bij het uitspreken van de zeven richtingen wordt hierna nader uitgewerkt.

Ga met je naar het Oosten staan en zeg met je armen in die richting geheven of in meditatiezit:

'Welkom aan de geesten van het Oosten en ere aan Grootvader Zon. Ik roep het element Lucht op met te inspireren en instrueren. Moge ik vandaag de energieën en lessen naar met toehalen die nodig zijn om met te stimuleren op mijn pad naar mijn bestemming en levensdoel. Ik eer bij deze alle gevederde dieren en dank hen voor hun lieflijke zong en hun milde onderricht. Help me hun boodschap van vrede en genezing beter te verstaan'.

Ga met je naar het Zuiden staan en zeg met je armen in die richting geheven of in meditatiezit:

'Welkom aan de Geesten van het Zuiden en ere aan al mijn verwanten (mensen en levende schepselen). Ik roep het element Vuur op me in staat te stellen duidelijk uiting te geven aan mijn levensdoel, en mijn intuïtie te voeden. Ik eer bij deze alle landdieren en vraag ze me door hun voorbeeld te alten zien hoe ik het pad van harmonie kan volgen. Help me licht en schoonheid uit te stralen en altijd de waarheid na te streven'.

Ga met je naar het Westen staan en zeg met je armen in die richting geheven of in meditatiezit:

'Welkom aan de Geesten van het Westen en ere aan de elementaire energieën van de goden. Ik roep het element Water op mijn lichaam , geest en ziel te verheffen en te zuiveren en me te vervullen van onvoorwaardelijke liefde voor de hele schepping. Ik eer bij deze alle waterdieren en vraag hen me te laten zien wat evenwicht en tederheid is. Voed mijn verbeeldingskracht en laat me alle hindernissen en moeilijkheden te boven komen'.

Ga met je naar het Noorden staan en zeg met je armen in die richting geheven of in meditatiezit:

'Welkom aan de geesten van het Noorden en ere aan de godin van de duisternis. Ik roep het element Aarde aan me te gronden en me te vervullen van de macht van vastberadenheid.

Leer me meer te begrijpen van de duister geheimen van het universum, en inspireer me ertoe de wijsheid en inzichten in mezelf te zoeken. Ik eer bij deze het stenen volk (de Heidenen) en vraag hen me iets te leren over hun oude manier van leven, opdat alles wat negatief aan me is mag sterven en ik herboren word in al wat positief is'.

Hef je ogen en je armen op ten hemel en zeg:

'Welkom Grootvader Hemel en alle goede geesten in andere sferen./ Waak over mij en leid me op mijn pad, en moge de kracht van de maan me leren veranderingen en tegenslagen met vreugde in de armen te sluiten. Activeer mijn hogere spirituele bewustzijn, opdat ik beter begrijp wat mijn werkelijke doel in het leven is, en ik met plezier die bestemming vervoul'.

Kniel neer of in meditatiezit plaats je handen op de grond:

'Welkom Grootmoeder Aarde, die al wat leeft steunt en onderhoudt en mij over haar lichaam laat lopen. Ere aan al de plantenenergieën.. Leer me altijd met eerbied en respect door het leven te gaan, eerbied voor mezelf en voor e hele schepping. Ik dank u voor de voeding en de koestering die u me vandaag zult geven en vraag u met laten zien hoe ik die energie op een waarachtige respectvolle wijze kan vergoeden'.

Leg tenslotte je hand over je hart of solar plexus:

'Welkom Schepper, Grote Geest, Groot Mysterie, en ere aan de scheppingsvonk die u in mij heeft neergelegd. Moge die prachtig schijnen en moge ik nooit ophouden te streven naar eventwicht en harmonie in al wat is'.

Daarna ga je in de richting staan of zitten die je op dat moment in het bijzonder aantrekt en een poosje mediteren waardoor je de energieën die je zojuist geëerd hebt de kans geeft je op inzichten en ideeën te brengen.

5.2.2 Uitvoering

Ik betrek iedereen bij bovenstaande meditatie vorm. Het geeft balans omdat ook wij op mentaal niveau de 7 richtingen hebben.

De vierde chakra is gericht op het luchtcentrum
Het **Oosten** is verbonden met het element lucht.
De derde chakra is gericht op het vuurcentrum
Het **Zuiden** is verbonden met het element vuur
De tweede chakra is gericht op het watercentrum
Het **Westen** is verbonden met het element water
De eerste chakra is gericht op het aardecentrum.
Het **Noorden** is gericht op het element aarde.

Vader Hemel (**Zon**), energie gaat van boven naar beneden (In Yoga omgekeerd!).
Moeder Aarde (**Maan**), energie gaat van onder naar boven (in Yoga omgekeerd!).
De Goddelijke Vonk (**Ziel**), zetelt in de holte van ons hart.

Deze meditatie geeft je een compleet gevoel. Je voelt je verbonden met al wat is.

6 Afsluiting

6.1 Samenvatting

Samengevat, kom ik tot de volgende overeenkomsten.

- Zowel in de Oude Religie en de Hindoeïstische (basis van Raya Yoga) Religie komen goden en godinnen voort. Zij vormen een belangrijke basis van de krachten in de natuur en in ons zonnestelsel. De mythen daarover werden overgebracht door middel van parabellen, liederen, poëzie, tekeningen, beelden van goden en godinnen op eeuwen oude religieuze wijze. Deze mythen spreken eerder tot de intuïtie en gevoel dan tot het intellect.
- De krachten in de natuur waren zowel voor de Oude Religie als ook voor het Hindoeïsme belangrijk. Zij waren belangrijk, omdat de natuur zorgde voor voedsel en bescherming.
- Zowel in de Raya Yoga en het Keltische spelen de elementen uit de natuur een belangrijke rol. De vijf elementen zijn Aarde, Water, Vuur, Lucht en Ether. Zij vertegenwoordigen daarom het ontstaan van het universum, van microkosmos tot macrokosmos: al wat bestaat is een uitingvorm van deze elementen.
- Deze elementen worden in beiden gebruikt om in meditatie te gaan. De elementen werden voor de christelijke jaartelling gebruikt omdat er meer met de seizoenen geleefd werd. Nu gebeurt dat nog steeds, omdat de elementen krachtige energieën bezitten.
- Een belangrijk uitgangspunt van de Keltische opvatting en de yogawetenschap is dat alles energie is. De natuur laat ons heel duidelijk het evenwicht zien. Ze doorloopt een voortdurende cyclus van geboorte, groei, dood en wedergeboorte. Deze aspecten zien we ook terug in de seizoenen.
- Voor beiden gelden dat het goddelijke 'in alles aanwezig is'. Zowel in de Oude Religie als in Raya Yoga wordt - samen met anderen in een groep of individueel - met veel vreugde en zegeningen een diep spiritueel bewustzijn bij de mensen opgewekt.

6.2 Conclusie

Mijn vraagstelling was of er overeenkomsten zijn tussen de Oude Religie en Raya Yoga?

Wat ik geconcludeerd heb, is dat - in vergelijking met de Raya Yoga - er frappante overeenkomsten zijn. Op zich niet vreemd, omdat in feite beide vormen van religie of religieuze beleving behoren tot het heidendom. Het duidt naar mijn mening wel op een universele basis van hedendaagse religie.

6.3 Nawoord

Ik vond het heel erg interessant om dit werkstuk te maken. Ik had mij al verdiept in de Oude Religie. Het was voor mij een prachtige religie die een basis heeft gelegd op heden. Vanaf het begin van mijn yoga studie wist ik al dat ik mijn studie zou eindigen met dit thema. Al vrij snel had ik het gevoel dat er overeenkomsten zijn tussen de Keltische (Oude) Religie en Raya Yoga. Als de mensen meer weten over deze oude Religie dan zal het met meer eerbied en respect worden benaderd.

De basis van de Raya Yoga is gelegen in het Hindoeïsme. Omdat het Hindoeïsme eveneens behoort tot het heidendom was het voor mij niet zo moeilijk om de keuze te maken om mijn scriptie over de overeenkomsten van de Oude Religie en Raya Yoga te onderzoeken. Daarnaast was het ook een uitdaging. Ik heb heel veel gelezen, maar moest me beperken tot bepaalde onderwerpen anders was het een boek geworden. Nu ik klaar ben, vind ik het een leuk en boeiend onderwerp geworden. Ik hoop dat ik door deze scriptie vooroordelen heb weggehaald voor de wicca/sjamanisme/druïdisme.

Literatuurlijst

Voor deze scriptie heb ik gebruik gemaakt van de volgende literatuur:

- Vivianne Crowley: De oude Religie
- Andy Baggott Het Keltische Levenswiel
- Dr. W.H. van Vledder Upanischaden
- Ajita Barbier Koninklijke Yoga; Yamas en de Niyamas.
- Dr. I.K. Taimni de Yoga Sutra's van Patanjali
- Scott Cunningham Wicca Handboek.
- Wikipedia Oude Religie
- Wikipedia Hindoeïsme